

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at revidere Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, således bekendtgørelsens bestemmelser bringes i overensstemmelse med gældende Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen og eventuelle senere rettelser hertil.
(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Vivian Motzfeldt, Siumut, fg. formand
Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, fg. næstformand
Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut
Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq
Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit (suppleant)

Udvalget har efter 1. behandlingen den 12. oktober 2017 under EM2017 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag ønsker forslagsstiller, at Naalakkersuisut bliver pålagt at revidere den gældende Hjemmestyrebekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistandⁱ (specialundervisningsbekendtgørelsen) i henhold til den gældende folkeskolelov, Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen, samt senere rettelse af denne.

2. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1 og 2**.

Udvalget anmodede Naalakkersuisut om en redegørelse for det løbende arbejde med specialundervisningsbekendtgørelsen siden 2002-folkeskoleloven. I relation hertil anmodede udvalget om høringsmaterialet til bekendtgørelsesudkastet. Udvalget skal takke Naalakkersuisut for det meget systematiske arbejde Naalakkersuisut har udført med det fremsendte materiale. Udvalget finder, at besvarelsen er et eksempel til efterfølgelse.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har til brug for sin behandling af forslaget taget udgangspunkt i forhandlingerne under forslagets førstebehandling samt i Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål.

3.1 Baggrund for gældende bemyndigelse

I Naalakkersuisuts besvarelse (**bilag 2**) er der redegjort for den proces, der ligger bag bestemmelserne vedrørende specialundervisning jf. den tidligere og gældende lovgivning på folkeskoleområdet fra og med sidste folkeskolereform. Altså primært § 14, stk. 1-3 i henholdsvis Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen (2002-forordningen) samt Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen (2012-folkeskoleloven)

Med 2002-forordningen ønskede man, at ansvaret for specialundervisningen fuldt ud skulle overføres til kommunerneⁱⁱ. Indtil da havde kommunerne alene været ansvarlige for den *almindelige* specialundervisning, mens Landsstyret var ansvarligt for den *vidtgående* specialundervisningⁱⁱⁱ. Samtidig betød vedtagelsen af 2002-forordningen, at man ikke længere ville skelne mellem almindelig og vidtgående specialundervisning. Dette gjorde man bl.a. ud fra en antagelse om, at man med 2002-forordningen nu kunne differentiere undervisningen tilstrækkeligt ved dannelse af mindre hold.

Bestemmelserne om specialundervisning forblev indholdsmæssigt uændret i forbindelse med vedtagelsen af Inatsisartutlov nr. 15. af 3. december 2012 om folkeskolen^{iv}. Dog oplyses der i lovens almindelige bemærkninger om, at en række skoler havde bibeholdt den *almindelige* specialundervisning i en eller anden form siden vedtagelsen af 2002-forordningen. Ligeledes slås det fast i de almindelige bemærkninger til den gældende folkeskolelov, at den *almindelige* specialundervisning ikke er udgået, men at man blot taler om specialundervisning i bred forstand.

I relation til kommunernes overtagelse af specialundervisningen vedtog Inatsisartut Inatsisartutforordning nr. 2 af 2. december 2009 om ændring af landstingsforordning om folkeskolen. Hermed blev Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning (PPR) endeligt overdraget til kommunerne ved Selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 29. februar 2012 om ikrafttrædelse af forordningen fra 2009.

3.2 Revision af specialundervisningsbekendtgørelsen

Det er således i dag mere end 15 år siden, at et flertal i Inatsisartut første gang udtrykte opbakning til, at kommunerne skulle være eneansvarlige for udførelsen af specialundervisning.

En ny specialundervisningsbekendtgørelse i henhold til § 14, stk. 3 i den gældende folkeskolelov bør således tage højde for den i dag gældende forståelse af specialundervisningsbegrebet, ansvaret for specialundervisningen, placeringen af PPR m.v. Udvalget finder det kritisabelt, at der endnu ikke er udstedt en sådan bekendtgørelse. Dette specielt set i lyset af, at der synes at eksistere et behov herfor, og at dette behov har eksisteret igennem længere tid.

Udvalget har forståelse for, at udlægningen af PPR og udskrivelsen af valg i 2014 har haft indflydelse på den manglende færdiggørelse af revisionen af den gældende specialundervisningsbekendtgørelse. Udvalget bemærker dog også, at en aflysning af en drøftelse af bekendtgørelsen på et skoleledermøde synes at have afstedkommet yderligere forsinkelse på over et år. Udvalget finder det ikke tilfredsstillende, at arbejdet på den måde igen er blevet forsinket.

Udvalget forstår på Naalakkersuisuts omfattende gennemgang af forløbet jf. bilag 2:

- at det endelige udkast til bekendtgørelsen er færdigt,
- at en vejledning til bekendtgørelsen er færdig og
- at der på det omtalte seminar til december alene vil være tale om en præsentation af specialundervisningsbekendtgørelsen samt vejledningen hertil

Det følger af ovenstående forståelse, at en eventuel vedtagelse af nærværende forslag, i praksis alene bør medføre en mere formel sikkerhed for, at arbejdet med den endelige udstedelse af specialundervisningsbekendtgørelsen ikke igen bør gå i stå for det i denne valgperiode siddende Naalakkersuisut. Principielt mener udvalget ikke, at et forslag som dette bør være nødvendigt. Dette set i lyset af, at alle parter har ventet og efterspurgt en revideret specialundervisningsbekendtgørelse, og Inatsisartut allerede har bemyndiget Naalakkersuisut til at udstede den nævnte bekendtgørelse. Det beskrevne forløb for arbejdet med bekendtgørelsen synes dog at give nærværende forslag en berettigelse. Samtidig har behandlingen af forslaget vist, at Naalakkersuisut er færdige med arbejdet og alene et seminar i december mangler at blive afholdt. På den baggrund fremsætter udvalget følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at revidere Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, således bekendtgørelsens bestemmelser bringes i overensstemmelse med gældende Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen og eventuelle senere rettelser hertil. Den reviderede bekendtgørelse skal kundgøres senest 1. januar 2018.

Samtidig skal udvalget stærkt opfordre til, at bekendtgørelsen træder i kraft snarest efter kundgørelsen. Dog har udvalget forståelse for, at kommunerne, herunder de enkelte skoler, skal have mulighed for at gøre sig bekendte med indholdet af bekendtgørelsen, der efter sigende ikke har været i høring siden 2014. Således kan Naalakkersuisut fortsat nå at afholde det allerede planlagte seminar primo december 2017 om implementeringen af bekendtgørelsen for forvaltningschefer og skoledere.

3.3 Undervisere

Med vedtagelsen af den gældende folkeskolelov fulgte følgende § 35, stk. 5:

Stk. 5. Specialundervisning gives af lærere, der har taget speciallæreruddannelse, eller som på anden vis har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer.

Der er for bestemmelsen tale om en gengivelse af § 7, stk. 1 i den gældende specialundervisningsbekendtgørelse. Bestemmelsen blev i sin tid foreslået med følgende begrundelse anført i de almindelige bemærkninger til folkeskoleloven:

2.5 Specialundervisning

Derudover har Skatte- og Velfærdskommissionen foreslået en bedre prioritering af specialundervisningen. Selvom det allerede fremgår af § 7, stk. 1 i bekendtgørelsen om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, at specialundervisning skal gives af lærere, der har taget speciallæreruddannelse, eller som på anden vis har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer, foreslås det, at denne bestemmelse placeres i selve lovgivningen. Herved fremhæves bestemmelsens vigtighed. Dette skal ses i lyset af Skatte- og Velfærdskommissionens anbefaling om, at al specialundervisning skal foretages af lærere, som mindst har gennemgået et supplerende ugekursus, gerne længere i specialundervisning.

I bemærkningerne til folkeskolelovens § 35, stk. 5 anføres:

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny og omhandler uddannelses- og kvalifikationskrav til lærere, som varetager specialundervisning. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til stk. 4. Lærere, der på

anden vis har erhvervet sig de nødvendige kvalifikationer, kan forstås som lærere, der eksempelvis har gennemgået et uddannelsesforløb eller kursus i relation til specialundervisning i udlandet. Vurderingen foretages af kommunalbestyrelsen, ligesom kommunalbestyrelsens eventuelle godkendelse af kvalifikationer i øvrigt henhører under Naalakkersuisuts tilsyn.

Udvalget bemærker, at der i høringssvarene i den seneste høring af specialundervisningsbekendtgørelsen er udtrykt bekymring om rekrutteringsgrundlaget for ovennævnte typer lærere. Kommune Kujalleq spørger i sit høringssvar om, hvorvidt kompetencekravet skal forstås således, at specialundervisning ikke må iværksættes, såfremt denne personalegruppe ikke er til stede. Hertil svarer Naalakkersuisut:

"Bestemmelsen i folkeskolelovens § 35, stk. 5 er ufravigelig, så svaret på spørgsmålet er "ja"."

Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om, til nærværende forslags andenbehandling, at oplyse om nedenstående oplistede forhold. (Dette henset til Naalakkersuisuts tilsynsforpligtelse, folkeskolelovens § 36, stk. 1, nr. 4, kompetencekravet i folkeskolelovens § 35, stk. 5 samt ovennævnte høringssvar.)

- hvor mange lærere, anslås at opfylde disse kompetencekrav i dag?
- hvor mange af denne type lærere, der er blevet uddannet/opkvalificeret, siden dette krav blev fastsat i folkeskoleloven af 2012? og
- hvorledes arbejder Naalakkersuisut konkret for at sikre tilstedeværelsen af et reelt rekrutteringsgrundlag i kommunerne for en opfyldelse af det ønskede kompetencekrav?

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse. Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering. Udvalget kan dog konstatere, at Naalakkersuisut synes at være længere i processen med revisionen af specialundervisningsbekendtgørelsen, end antaget. Det bør heraf følge, at en eventuel vedtagelse af nærværende forslag ikke vil medføre yderligere omkostninger for Landskassen, end de af Naalakkersuisut allerede planlagte.

Forslagsstiller vurderer ydermere, at en revision af den gældende bekendtgørelse kan være med til at skabe mere klare rammer for kommunernes arbejde ud fra bekendtgørelsen, hvilket potentielt kan nedbringe sagsbehandlingstiden i de kommunale forvaltninger. Denne opfattelse deler udvalget. Udvalget har ikke fundet anledning til at kommentere yderligere på forslagets økonomiske konsekvenser.

5. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg fremsætter følgende **ændringsforslag**:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at revidere Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, således bekendtgørelsens bestemmelser bringes i overensstemmelse med gældende Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen og eventuelle senere rettelser hertil. Den reviderede bekendtgørelse skal kundgøres senest 1. januar 2018.

Et **enigt** udvalg indstiller **udvalgets ændringsforslag** til vedtagelse.

ⁱ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

ⁱⁱ Se lovens almindelige bemærkninger under kapitel "Forslagets hovedindhold", afsnit "Specialundervisningen"

ⁱⁱⁱ For differentieringen mellem almindelige og vidtgående specialundervisning, se Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

^{iv} Det fremgår af Naalakkersuisuts besvarelse, at overdragelsen af den vidtgående specialundervisning fra Naalakkersuisut til kommunerne skete ved vedtagelsen af Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen. Der henvises i denne sammenhæng til nævnte lovs § 55, stk. 2. Her fremgår det, at: "Regler, der er fastsat eller opretholdt i medfør af landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af nærværende Inatsisartutlov eller anden lovgivning.". Det synes at følge heraf, at § 12, stk. 1-3 samt § 36, stk. 1, nr. 1 i Landstingsforordning nr. 1 af 6. juni 1997 om folkeskolen, dermed formelt set stadig er opretholdt i henhold til 2002-forordningens § 49, stk. 3. Dog synes der ikke at være tvivl om forståelsen af, at specialundervisning i dag varetages alene af kommunerne i henhold til folkeskolelovens § 14, stk. 1-2.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Vivian Motzfeldt

Fg. formand

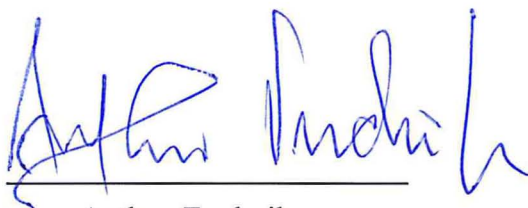

Peter Olsen

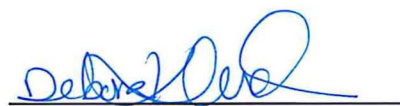
Fg. næstformand

Laura Táunâjik

Anthon Frederiksen

Debora Kleist

Naalakkersiusoq for Uddannelse, Kultur,
Forskning og Kirke
IKIIN@nanoq.gl

Dato: 18-10-2017
J.nr.: 01.39.01.03-00197

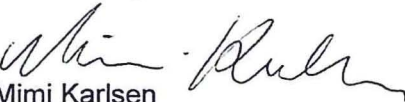
Skriftlige spørgsmål vedrørende EM2017/113

I forbindelse med udvalgets behandling af EM2017/113 har udvalget fundet det hensigtsmæssigt at anmode Naalakkersuisut om nedennævnte informationer.

1. Naalakkersuisut bedes redegøre for det løbende arbejde med den ønskede bekendtgørelse fra og med vedtagelsen af Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen til og med i dag. Udvalget skal i den sammenhæng bl.a. anmode om en oversigt over afholdte høringer samt hvilke interessenter, der har været inddraget og hvordan inddragelsen har fundet sted.
2. Naalakkersuisut bedes fremsende materiale fra sidste høring af den under førstebehandlingen nævnte bekendtgørelse, herunder høringssvarene.

Udvalget ser frem til Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt på grønlandsk og dansk elektronisk til ina@ina.gl med kopi til udvalgets sekretær på rfr@ina.gl.

Pva. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Mimi Karlsen
Udvalgsformand

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke
ina@ina.gl
kopi til rfr@ina.gl

Bilag

02

Svar på skriftlige spørgsmål vedr. EM 2017/113.

Udvalget har ved skrivelse af 18. oktober 2017 anmodet Naalakkersuisut om følgende informationer:

1) Naalakkersuisut bedes redegøre for det løbende arbejde med den ønskede bekendtgørelse fra og med vedtagelsen af landstingsforordning nr. 8 af 21. Maj 2002 om folkeskolen til og med i dag. Udvalget skal i den sammenhæng bl.a. anmode om en oversigt over afholdte høringer samt hvilke interessenter, der har været inddraget og hvordan inddragelsen har fundet sted.

2) Naalakkersuisut bedes fremsende materiale fra sidste høring af den under førstebehandlingen nævnte bekendtgørelse, herunder høringssvarene.

Hermed redegøres der for det løbende arbejde, og der fremsendes det ønskede materiale fra den sidste høring. Dette består af bekendtgørelsesforslaget, høringsskrivelsen, fremsendelsesliste, høringssvar og skema med kommentering af høringssvar. Høringssvarene er nummereret i overensstemmelse med nummereringen i skemaet.

Redegørelse for det løbende arbejde med bekendtgørelsen.

Det findes hensigtsmæssigt i det følgende kort indledningsvis at skitsere det historiske forløb på lovniveau vedr. bestemmelser om specialundervisning og i forlængelse heraf forløbet med selve bekendtgørelsesarbejdet.

Med vedtagelsen af landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen (2002-forordningen) blev den hidtil anvendte sondring mellem almindelig specialundervisning og vidtgående specialundervisning ophævet på lovniveau. Dette skel havde tidligere været fastsat i bekendtgørelsesform, men blev indføjet i landstingsforordning nr. 1 af 6. juni om folkeskolen (1997-forordningen).

Med 2002-forordningen blev hele specialundervisningsområdet lagt ind under de kommunale myndigheder, hvorfor det ikke længere skønnedes nødvendigt at opretholde det i en del tilfælde ikke helt klart definerbare skel mellem de to former for specialundervisning.

Ophævelsen af sondringen blev imidlertid ikke ikraftsat samtidig med forordningens ikrafttræden den 1. august 2003. Der blev således indsat nogle overgangsbestemmel-

01-11-2017
Sagsnr. 2017 - 21484
Dok. nr. 6495661

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

ser (§ 48, stk. 3 og § 49, stk. 3), der udsatte ikrafttrædelsestidspunktet. Bestemmelserne havde følgende formulering:

§ 48, Stk. 3:

"§ 14, stk. 1 og 2 træder i kraft ved Landsstyrets udstedelse af bekendtgørelse herom, når de pædagogiske, organisatoriske og økonomiske forudsætninger for det samlede specialundervisningsområdes henlæggelse til kommunerne er til stede. § 14, stk. 1 og 2 kan dog tidligst ikraftsættes 1. januar 2004."

§ 49, Stk. 3:

"§ 12, stk. 1-3 og § 36, stk.1, nr. 1 i landstingsforordning nr. 1 af 6. juni 1997 om folkeskolen forbliver i kraft indtil Landsstyret i medfør af § 48, stk. 3 ikraftsætter § 14, stk. 1 og 2. Udgifterne til almindelig specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand påhviler indtil ikraftsættelsen af § 14, stk. 1 og 2 kommunerne. Udgifterne til vidtgående specialundervisning og anden vidtgående specialpædagogisk bistand påhviler indtil ikraftsættelsen af § 14, stk. 1 og 2 Hjemmestyret."

Overgangsbestemmelserne kom ind ved et ændringsforslag herom til 3. behandlingen af forslaget som følge af Kultur- og Uddannelsesudvalgets ønske herom.

Ved Inatsisartutforordning nr. 2 af 2. december 2009 om ændring af landstingsforordning om folkeskolen (Overdragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning til kommunerne) blev pædagogisk-psykologisk rådgivning overdraget til kommunerne. Det var dog fastsat i forordningsændringen, at den træder i kraft ved Naalakkersuisuts udstedelse af en bekendtgørelse herom. Dette skete ved Selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 29. februar 2012 om ikrafttrædelse af inatsisartutforordning nr. 2 af 2. december 2009 om ændring af landstingsforordning om folkeskolen (Overdragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning til kommunerne).

Bekendtgørelsen fastsatte, at 2009-ændringen træder i kraft den 1. januar 2012.

Med vedtagelsen af Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen (2012-loven) blev det herefter med virkning fra 1. januar 2013 fastsat, at kommunerne har ansvaret for al specialundervisning, og der blev på lovniveau ikke skelnet mellem almindelig og vidtgående specialundervisning. Samtidig blev 2002-forordningen, inklusive dens overgangsbestemmelser ophævet.

Bekendtgørelsesarbejdet.

Der blev den 21. maj i 2008 til høring udsendt et forslag til en ny bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Dette skete i sammenhæng med høring af et forslag til ændring af landstingsforordningen om folkeskolen (overdragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning til kommunerne).

På baggrund af de indkomne høringssvar, Strukturreformen i 2009 og den forestående udlægning af PPR og den vidtgående specialundervisning til kommunerne blev bekendtgørelsesforslaget ikke fremmet i den foreliggende form.

Arbejdet med bekendtgørelsesforslaget blev genoptaget i forbindelse med udlægningen af PPR til kommunerne og vedtagelsen af 2012-loven, hvorved kommunerne fik ansvaret for hele specialundervisningsområdet.

Der blev i december 2013 afholdt et møde med forvaltningschefer, skoleledere og PPR-personale, hvor et udkast til en ny bekendtgørelse blev drøftet. Efterfølgende blev udkastet uddybende drøftet med PPR-kontorerne og i foråret 2014 også med KANUKOKA og IMAK. Forslaget var på flere punkter ændret væsentligt i forhold til det forslag, der havde været i høring i 2008. Sondringen mellem almindelig og vidtgående specialundervisning er forældet i forhold til bestemmelserne i folkeskoleloven. Derudover trængte bekendtgørelsen i øvrigt til at blive revideret, således at bekendtgørelsen i højere grad afspejler den måde, som behovet for specialundervisning i dag ønskes afdækket, tilrettelagt og gennemført på.

Forslaget er således i tråd med folkeskolelovens intentioner om planlægning og gennemførelse af undervisning målrettet elevers forskellige forudsætninger og behov. Bekendtgørelsen skal således understøtte en mere rummelig og inkluderende tilgang til undervisning samtidig med, at den stadig giver mulighed for at tilbyde støtte og/eller undervisning i specialklasser eller hold efter individuelle elevers særlige behov.

Et revideret bekendtgørelsesforslag blev herefter i løbet af sommeren 2014 sendt til lovteknisk gennemgang. Efter indarbejdelse af lovtekniske bemærkninger blev et revideret bekendtgørelsesforslag sendt til høring den 19. august 2014 med høringsfrist den 23. september 2014.

I forhold til den gældende bekendtgørelse var der i høringsforslaget foretaget følgende væsentlige ændringer:

- Sondringen mellem almindelig og vidtgående specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er ophævet
- Forslaget fokuserer på en problematik (et forhold af pædagogisk, psykologisk karakter) fremfor på en bestemt elev i erkendelse af, at en problematik også kan ligge i samspillet mellem elever og ikke nødvendigvis alene hos en bestemt elev.
- Der er indsat en bestemmelse om, at specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan iværksættes uden indstilling, hvis eleven befinder sig i en særlig vanskelig situation, der nødvendiggør en øjeblikkelig indsats fra skolens side.
- Der er indsat bestemmelser om særlige ordninger for den enkelte elev.

Der var derudover foretaget en række uddybninger og præciseringer i forhold til de gældende regler.

Høringssvarene blev i oktober 2014 gennemgået og opstillet i skematisk form med departementets kommentarer til de enkelte bemærkninger fra høringsparterne. Der blev herefter arbejdet videre med forslaget med henblik på indarbejdelse af høringssvarene.

Der blev i efteråret 2014 udskrevet valg til Inatsisartut, hvilket medførte, at forslaget videre fremme midlertidigt måtte stilles i bero.

Som følge af et af høringssvarene rettede Departementet den 16. december 2014 henvendelse til Undervisningsministeriet i Danmark vedr. anvendelsen af den danske specialundervisningsbekendtgørelses § 5. Baggrunden herfor var, at der var en tilsvarende bestemmelse i bekendtgørelsesforslaget, som en høringspart havde stillet spørgsmål om forståelsen af. Undervisningsministeriet besvarede henvendelsen den 14. april 2015.

Efter indarbejdelse af høringssvarene blev forslaget herefter sendt til afsluttende lovteknisk gennemgang den 7. juli 2015. De lovtekniske bemærkninger blev efterfølgende indarbejdet i forslaget.

Departementet vurderede, at det vil være nødvendigt med særlige implementeringstiltag i god tid forud for bekendtgørelsens ikrafttræden. Det blev derfor fundet hensigtsmæssigt, at der blev udarbejdet en vejledning til bekendtgørelsen om procedure og forløb. Denne er især rettet mod ledere og lærere i folkeskolen og de kommunale PPR/MISI rådgivninger. Det viste sig imidlertid vanskeligt at finde de fornødne personalemæssige ressourcer til vejledningens udarbejdelse. Udarbejdelsen af vejledningen er nu tilendebragt.

Det blev også fundet hensigtsmæssigt, at bekendtgørelsen skulle gennemgås for kommunale forvaltningschefer og skoleledere samt for repræsentanter for de kommunale PPR/MISI rådgivninger.

Uddannelsesstyrelsen foreslog, at bekendtgørelsesforslaget skulle præsenteres på et skoleledermøde i februar 2016, men den daværende planlægningsgruppe gav udtryk for, at det vil være bedst at koncentrere om styrelsesvedtægter/normalvedtægter på skoleledermødet.

Der har den 20. april 2017 været afholdt et møde med de kommunale forvaltningschefer, hvor bekendtgørelsesforslaget er blevet drøftet.

Både bekendtgørelse og vejledning vil blive drøftet på et seminar for forvaltningschefer og skoleledere i begyndelsen af december, herunder med fokus på, hvordan kommunerne kan implementere bestemmelserne i bekendtgørelsen i deres daglige praksis. I den forbindelse vil repræsentanter for de kommunale PPR/MISI-rådgivninger blive inviteret med til et miniseminar om implementering af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Doris J. Jensen', written in a cursive style. The signature is positioned above the printed name.

Doris J. Jensen

Ilisimatitsissut Notat

Uunga
Til

Sagen

Assinga uunga
Kopi til

KKOL, KAOL, KARD

29. oktober 2014
 Sagsnr. 2012-066020
 Dok.nr. 1742823

Postboks 1029
 3900 Nuuk
 Tlf: +299 34 50 00
 Fax: +299 32 20 73
 Email: iiknn@nanoq.gl
 www.nanoq.gl

Kommentering af indkomne høringssvar til specialundervisningsbekendtgørelsesforslaget

Nr.	Høringspart	Omhandlede bestemmelser	Bemærkning	Kommentar
1	Departementet for Sundhed og Infrastruktur	§ 6, stk. 4	Ændring af navn på departementet	Imødekommes
2	Departementet for Boliger	Ingen	Ingen	Ingen
3	Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked	Ingen	Ingen	Ingen
4	Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender	Ingen	Ingen	Ingen
5.1	KANUKOKA	§ 5, stk. 1	Under henvisning til Skatte- og Velfærdskommissionen opfordres Naalakkersuisut til at sikre, at lærere der underviser i specialklasser, kontinuerligt tilbydes korte kurser og videreuddannelse	Giver ikke anledning til ændring af bestemmelsen Denne forpligtelse følger allerede af § 36, stk. 1, nr. 4 i folkeskoleloven
5.2	KANUKOKA	§ 13, stk. 1 og 2	Konkret forslag til præcisering af, at det er skolelederen, der træffer beslutning	imødekommes
5.3	KANUKOKA	§ 13	Finder, at bestemmelsen kan betragtes som en effektivisering af tidlig indsats, som tilgodeser børnenes tarv, og at dette kan betyde flere udgifter	Der er ikke tale om tidlig indsats som sådan men om en bestemmelse, som muliggør, at specialundervisningstiltag i visse tilfælde kan iværksættes umiddelbart.

			til ekstra undervisningstimer og flere opgaver til rådgivningen ud over de rammebevilgede midler, og at dette bør drøftes i forbindelse med evaluering af PPR/VSP overdragelse til kommuner. KANUKOKA forventer derfor at eventuelle økonomiske konsekvenser for kommunerne i forbindelse med vedtagelse af bekendtgørelsen kompenseres over bloktilskuddet.	Bestemmelsen anses ikke at medføre merudgifter for kommunerne. Dette bør meddeles KANUKOKA
5.4	KANUKOKA	§ 13, stk. 3	Anfører at "og 4" fjernes	Imødekommes
5.5	KANUKOKA	Bkg. som helhed	Det vil være på sin plads at samle fagpersoner, der har relationer til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen til et seminar i forbindelse med evaluering af PPR/VSP overdragelse til kommunerne. Et af emnerne kan være vejledning i forhold til den nye bekendtgørelse samt drøftelse af ændringer og nye muligheder.	Forekommer umiddelbart at være en god idé. Tilbagemelding herom til KANUKOKA anbefales KAOL drøfter dette med Ineri-saavik
6.1	Kommuneqarfik Sermersooq	Bkg. som helhed	Positiv	Ingen
6.2	Kommuneqarfik Sermersooq	Bkg. som helhed	Forslaget mangler at forholde sig til, hvilken vægt barnets synspunkter har for proces og indhold, eksempelvis hvis der er modstrid imellem barnets og forældres eller myndigheders vurderinger af en given situation	Det findes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte regler herom. Der er tale om pædagogiske forhold, som eleven og forældremyndighedsindehaverne naturligvis selv bør høres om, men det er op til den enkelte skole at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges. Kan tilføjes noget om, at det skal være i barnets bedste interesse
6.3	Kommuneqarfik Sermersooq	Bkg. som helhed	Bekendtgørelsen fremstår som splittet mellem det kontekstuelle/problematikken og det individfokuserede. Anbefaler at udkastet gennemgås igen for at sikre, at det nye kontekstperspektiv bliver gennemført ud i alle relevante dele af bekendtgørelsen.	Enig i, at det til en vis grad kan forekomme splittet. Det var vi også opmærksomme på, da det kontekstuelle blev foreslået indarbejdet. Spørgsmålet er, om dette kan afhjælpes uden at skrive bekendtgørelsen helt om, og om

				bekendtgørelsen ikke vil være anvendelig trods dette. Man skal også være opmærksom på, at der latent ligger en splittelse deri, at specialundervisning i henhold til folkeskoleloven ydes til den enkelte elev, men at det kan være en problematik, der involverer flere elever, der nødvendiggør specialundervisning eller anden tilrettelæggelse af undervisningen.
6.4	Kommuneqarfik Sermersooq	Bkg. som helhed	Forslaget bærer præg af at være blevet revideret flere gange, således at ændringer har hobet sig ovenpå ændringer. Det kunne også fremgå tydeligere hvilke overvejelser der ligger bag den overordnede struktur, man har valgt at opbygge bekendtgørelsen efter. Bemærkningen uddybes med eksempler.	Det er muligt, at det fremstår sådan, men bekendtgørelsens struktur er forholdsvis klar med tydelige kapiteloverskrifter. Kapitlet vedr. procedure og forløb er kronologisk opbygget med 1) indstilling, 2) henvisning, 3) vurdering og udtalelse, 4) beslutning og iværksættelse, 5) særlig procedure for særlige tilfælde, 6) evaluering, 7) Rådgivningens løbende vurdering, 8) beslutning om fortsættelse, ændring eller ophør. Finder ikke, at der er konflikt mellem det kontekstuelle og det individbaserede
6.5	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 13	Tilslutter sig den større handelfrihed bestemmelsen giver skolerne. Man skal samtidig være opmærksom på, at det nye forslag ikke får den betydning, at Misi/PPR's ekspertise ikke kommer til sin rette anvendelse, samt risikoen for, at skolerne kan udvikle meget forskellige måder at sætte ind overfor samme behov.	Giver ikke anledning til ændringer. Bekymringen er reel, men bør heller ikke overvurderes, idet der stadig skal laves en indstilling efterfølgende, hvis tiltaget skønnes at ville strække sig over 15 dage. Det må i øvrigt være kommunernes opgave selv at sikre, at der ikke udvikler sig en for forskellig praksis og manglende inddragelse af Misi/PPR

6.6	Kommuneqarfik Sermersooq	Teksten i bekendtgørelsen	Teksten fortrinsvis holdt i passivt sprog. Gør det svært for læseren at se hvem der skal gøre noget og dermed hvem der har ansvaret.	Enig i, at det er vigtigt, at det klart fremgår, hvem der har ansvaret for hvad. Men ikke enig i, at teksten forholdsvis er holdt i passivt sprog. Det er bortset fra § 13, således præciseret hvem der gør hvad. § 13 vil blive ændret i overensstemmelse med KANUKOKAs forslag herom.
6.7	Kommuneqarfik Sermersooq	Bkg. som helhed	Mangler en paragraf med den anbefaling, at forældrene skal godkende henvisning til rådgivning og indstilling til specialundervisning	Finder ikke en sådan bestemmelse hverken hensigtsmæssig eller nødvendig. Der er i vidt omfang fastsat regler om inddragelse af forældrene.
6.8	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 1	tilfredshed	Ingen
6.9	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 3	tilfredshed	Ingen
6.10	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 5	Tilfredshed men ønske om at der fra Selvstyrets side arbejdes på at få flere uddannedes speciallærere	Se bemærkning herom til pkt. 5.1 Måske vi i oplægget til Naalakkersuisut bør redegøre for status på dette område
6.11	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 6	Tilfredshed. Dog ønske om fastsættelse af regler for, hvor mange elever, der kan være i en specialklasse med mulighed for undtagelse herfra for så vidt angår læse-, skrive- og regnesvage elever.	Der er i folkeskolelovens § 6 fastsat regel om, at der ved skoleårets begyndelse ikke må være mere end 26 elever i en klasse. Dette gælder også i forhold til specialundervisningsklasser. Det er kommunernes ansvar at fastlægge mål og rammer for skolernes virksomhed, herunder også rammer for klassedannelsen. Det findes ikke hensigtsmæssigt at gøre indgreb heri.
6.12	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 7	Tilfredshed	Ingen
6.13	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 8	Skal der ikke være en specifikation i forhold til alderen på eleven, som selv kan anmode om en indstilling	Det findes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en alder herfor, da unge kan udvikle sig forskelligt.
6.14	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 9	Forslag om at rådgivningslæreren også nævnes	Nej, det er alene forældrene ^{4/18} og eleven, der kan anmode. Øvrige

				lærere kan tage initiativ over for klasselæren, jf. § 7, stk. 1
6.15	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 12	Det ønskes defineret, hvilke samarbejdspartnere skolelederen har på skolen, som kan støtte og vejlede skolelederens beslutning i forhold til de rette pædagogiske tiltag og den rette specialundervisning	Dette findes ikke hensigtsmæssigt. Det fremgår af stk. 2, at elevens klasselærer og relevante lærere efter samråd med forældre og elev skal udarbejde en individuel handlingsplan ved iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
6.16	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 12, stk. 3	Foreslår yderligere et punkt om, at den individuelle undervisningsplan også skal indeholde en beskrivelse af, hvordan den foreslåede undervisning skal kunne afhjælpe den problematik/det forhold, som gav anledning til den pædagogisk/psykologiske vurdering	Dette må anses for omfattet af pkt. 3
6.17	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 12	Uklart hvilke beføjelser bestemmelsen giver skolelederen. Bør ikke bestemme, hvor i det kommunale organisationshierarki, at midlerne til specialundervisning skal placeres.	Bestemmelsen fastlægger alene, at det er skolelederen, der træffer afgørelse. Denne afgørelse skal naturligvis ske inden for de rammer som den enkelte kommunalbestyrelse har fastsat i medfør af folkeskolelovens § 43, stk. 2, nr. 4,c.
6.18	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 13	Der efterlyses eksempler på, hvad en særlig vanskelig situation kan være	Forståeligt ønske. Vi må se, om vi kan nævne nogle eksempler KAOL spørger Stian herom
6.19	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 13, stk. 3	Foreslår, at det præciseres, at det er skolen, der udarbejder en indstilling	Der henvises i bestemmelsen til § 7, stk. 3, hvorfor det er de i § 7, stk. 1 nævnte, der skal afgive indstilling Vi præciserer, at det er skolelederen
6.20	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 20	Virker som en gummiparagraf Kan være bekymrede for, at den vil betyde, at skoleledere vil vælge at fravige reglerne efter deres forgodtbefindende, uden nogen videre begrundelse	Det er i folkeskolelovens § 15, stk. 3 fastsat, at Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand iværksættes efter regler fastsat af Naalakkersuisut, der i den forbindelse kan fravige §§ 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, stk. 2 og 22, stk. 1-6. 5/18 Vi har med bestemmelsen i § 20

				i praksis overladt fravigelseskompetencen til skolelederen. Der er med § 20, stk. 2 lagt en generel begrænsning ind, som skolelederne skal respektere, men bortset fra det er det skolelederens ansvar og kompetence at vurdere, hvornår fravigelse vil kunne komme på tale. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at begrænse dette yderligere. Vi kan indføje en formulering om, at der skal være tale om fravigelser, der har til hensigt at understøtte eller som er nødvendiggjort af specialundervisningstiltagene og at det skal være i barnets bedste interesse
6.21	Kommuneqarfik Sermersooq	§ 21, stk. 2	Foreslår, at det præciseres, at de økonomiske ressourcer følger eleven til den modtagende skole efter departementets nærmere bestemmelse.	Findes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte dette. Hvis eleven flytter til en skole i en anden kommune, vil det være denne kommune, der træffer afgørelse om rammerne for specialundervisningen.
7.1	Qeqqata Kommunia	Bkg. som helhed	Tilfredshed Mere klar og smidig procedure for indstilling til specialundervisning Stemmer overens med kommunens ønsker om mere inklusion Tilslutning til kontekstperspektivet	Ingen
7.2	Qeqqata Kommunia	§ 13	Bifalder at skolelederen i visse tilfælde vil kunne træffe beslutning uden afventning af PPR, men det stiller samtidig krav til, at skolelederne har en viden, som de ikke nødvendigvis besidder Der kan opstå uklarhed om	Bør nok tydeliggøres, hvornår § 13 vil kunne anvendes. Se pkt. 6.18

			PPR's rolle, og det bør derfor tydeliggøres, i hvilke tilfælde skolelederne kan indstille til specialundervisning	
7.3	Qeqqata Kommunia	§ 1, stk. 2	Hvis elevens behov i bygden ikke kan dækkes, skal pågældende til et andet sted, men gælder dette uanset alder/klassestrin. Ønskeligt med en afklaring heraf.	Der er tale om et tilbud. Tilbudet gælder uanset alder/alderstrin. Se folkeskolelovens § 25, stk. 2.
7.4	Qeqqata Kommunia	§ 5	Tilslutning til bestemmelsen men præciserer, at der aktuelt er meget få ressourcepersoner med speciallæreruddannelse og mangel på uddannede lærere i bygder og mindre byer. Selvstyret bør derfor prioritere kurser i undervisning med inklusion samt have fokus på dette i undervisningen på seminaret, hvis bekendtgørelsen skal realiseres	Folkeskolelovens § 35, stk. 5, fastsætter, at specialundervisning gives af lærere, der har taget speciallæreruddannelse, eller som på anden vis har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer. Dette er således ikke noget nyt. Men problemstillingen er reel og bør derfor adresseres i forbindelse med vedtagelse af bekendtgørelsen.
8.1	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed	tilfredshed	Ingen
8.2	Kommune Kujalleq	§ 5, stk. 1	Det bør defineres klart, hvilke andre kvalifikationer, der kan være tale om. Vil det betyde, at specialundervisning ikke må iværksættes, såfremt denne kvalificerede personalegruppe ikke er til stede?	Det fremgår af bemærkningerne til folkeskolelovens § 35, stk. 5, at "lærere, der på anden vis har erhvervet sig de nødvendige kvalifikationer, kan forstås som lærere, der eksempelvis har gennemgået et uddannelsesforløb eller kursus i relation til specialundervisning i udlandet. Vurderingen foretages af kommunalbestyrelsen, ligesom kommunalbestyrelsens eventuelle godkendelse af kvalifikationerne i øvrigt henhører under Naalakkersuisuts tilsyn. Det findes derfor ikke hensigtsmæssigt at foretage nærmere afgrænsning heraf. Bestemmelsen i folkeskolelovens § 35, stk. 5 er ufravigelig, så svaret på spørgsmålet er "Ja".

8.3	Kommune Kujalleq	§ 6	I forbindelse med tildeling af specialundervisning bør der tages højde for de aftalemæssige følger. For eksempel hvornår den ene eller anden form for specialundervisning (alm. Hhv. vidtgående) udløser tillæg i henhold til lærernes arbejdstidsaftale	Det bør afklares, om reglerne får konsekvenser afledt af arbejdstidsaftalen. Vi kigger arbejdstidsaftalen igennem og vurderer, om der er afledte konsekvenser. Aftalen skal måske laves om.
8.4	Kommune Kujalleq	§ 13, stk. 1	En paragraf som kan føre til en kraftig stigning af den slags indsatser. Der bør laves retningslinjer, der præciserer hvilke situationer der henvises til. Det må ikke være en gummi-paragraf, der evt. kan dække over ønsket om at isolere en elev på grund af disciplinære årsager	Se bemærkninger til pkt. 6.18
8.5	Kommune Kujalleq	§ 3, stk. 2	Ønsker indflettet "kommunikative" Ønsker indarbejdet "igennem sanseintegration og anden specialpædagogisk bistand give eleverne livskvalitet"	Kan ikke vurdere hensigtsmæssigheden heraf. "kommunikative" indarbejdes
8.6	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed	Ønsker at de ikke skal søge hvert år om bevilling af specialundervisning	Uanset hvilke elever, der er tale om, bør specialundervisningsreglerne gælde for alle.
8.7	Kommune Kujalleq	§ 12 og § 17	Kan ikke se, hvor Rådgivningens kompetence ligger Kan skoleleder beslutte noget andet end det Rådgivningen anbefaler Hvad er kriterierne for tildeling af penge/timer til specialundervisning	I henhold til folkeskolelovens § 48, stk. 2, træffer skolens leder alle konkrete afgørelser vedrørende skolens elever. Det er forudsat i bestemmelserne, at lederen lægger vægt på Rådgivningens anbefalinger men det er også forudsat, at det sker inden for de af kommunalbestyrelsen udstukne rammer.
8.8	Kommune Kujalleq	§ 20	Der gives automatisk 20 ugentlige timer til undervisning i specialklasse – her fraviger man reglerne, men ud fra hvilke kriterier og bestemmelser? En 9. classes elev skal have mange timer, men vi oplever, at der generelt undervises i de 20 timer, resten af tiden går de	Se bemærkningerne til pkt. 6.20

			og laver intet og de ville have haft godt at blive undervist i flere timer, det nuværende timetal medfører negative konsekvenser for elevens videreuddannelsesmuligheder, jf. § 20, stk. 2	
8.9	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed	Fremsendt ændringsforslag fra MISI	Se kommenteringen af hørings svaret fra PPR/MISI, pkt. 9
8.10	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed § 13	Atuarfik Anders Nielsen, Alluitsup Paa tilfredshed	Alene på grønlandsk Oversættelse nødvendig KAOL oversat mundtligt
8.11	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed	Qassiarsuk Godkendt forslaget	Ingen
8.12	Kommune Kujalleq	Bkg. som helhed § 13	Narsap Atuarfia Tilfredshed	Alene på grønlandsk Oversættelse nødvendig KAOL oversat mundtligt
9.1	PPR/MISI	Bkg. som helhed	Tilfredshed Ændring i fokus fra individfokus til relationsfokus Teksten skifter fokus frem og tilbage, hvilket er ret forvirrende. Derfor konkret forslag til ændring af § 11.	Forslag til ændring af § 11 foreslås drøftet. OK, men stk. 5 indarbejdes i § 4, stk. 1 i stedet for – helt generelt.
9.2	PPR/MISI	§ 7, stk. 3, nr. 1	Forslag om tilføjelse af "læring"	Foreslås imødekommet, da både udvikling og læring nævnes i § 2, nr. 1
9.3	PPR/MISI	§ 9	Forslag om indsættelse af stk. 2, hvorefter forældremyndighedsindehaverne skriftligt skal godkende henvisningen.	Er ikke sikker på, at det er nødvendigt, men det kan af de anførte grunde måske være en god idé. Vil være unødvendigt. Når det er barnets interesse, der skal vægtes, bør der ikke tillægges forældremyndighedsindehaverne en veto.
9.4	PPR/MISI	§ 1, stk. 2	Tilføjelse af "eller specialskoler"	Specialskoler er ikke nævnt i § 25 i folkeskoleloven, hvorfor den foreslåede tilføjelse ikke vil kunne imødekommes.
9.5	PPR/MISI	§ 12	Spørgsmål om økonomisk kompetence i forhold til skolelederens beslutningskompetence	Se bemærkninger til pkt. 8.7

9.6	PPR/MISI	§ 12	Indføjet krav om godkendelse i kommunalbestyrelsen	Vil være i strid med folkeskolelovens § 48, stk. 2, nr. 4, som fastslår, at skolens leder træffer alle konkrete afgørelser vedr. skolens elever
9.7	PPR/MISI	§ 12	Foreslår, at den individuelle undervisningsplan kun skal udarbejdes, når der er tale om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i hele eller den overvejende del af skoletiden.	Finder ikke dette hensigtsmæssigt.
9.8	PPR/MISI	§ 13, stk. 2	Foreslår en ændring hvorefter bstanden kun kan iværksættes, såfremt skolens leder finder bstanden absolut påkrævet af hensyn til elevens udvikling og med betydelig hensyntagen til forældrenes ønsker.	Foreslås drøftet Imødekommes ikke, da det vil være i strid med barnets interesse.
9.9	PPR/MISI	§ 13, stk. 3	Der foreslås tilføjet et krav om skriftlig orientering af forældrene	Foreslås imødekommet
9.10	PPR/MISI	§ 14, stk. 1	Ønsker præciseret hvem der forestår evalueringen	Henvisningen til stk. 2 og 3 viser, hvem der har ansvaret for hvad i relation til evaluering. Foreslår bestemmelsen bibeholdt i sin nuværende formulering
9.11	PPR/MISI	§ 15, stk. 4	Foreslår tilføjet "samt fritidsordning"	"fritidsordning" er et uklart begreb, som i givet fald bør præciseres. Alternativt kan man måske skrive "og andre relevante myndigheder" OK
9.12	PPR/MISI	§ 16, 1. pkt.	Foreslår indskrænkning til alene at gælde, hvis der er tale om specialundervisning i hele eller størstedelen af undervisningstiden	Forekommer ikke hensigtsmæssig Se pkt. 9.7
9.13	PPR/MISI	§ 16, 3. pkt.	Foreslår 3. pkt., hvorefter skoleleder/rådgivningslærer sikrer, at Rådgivningen modtager beskrivelsesmateriale, der redegør for elevens status og aktuel undervisningsplanlægning	Forekommer hensigtsmæssig
9.14	PPR/MISI	§ 18, 3. pkt	Foreslår 3. pkt., hvorefter det	Forekommer umiddelbart hen-

			fastsættes, at Rådgivningen skal inddrages i beslutningsprocessen, hvis der er tale om en specialundervisningsindsats, der er bevilget for et helt skoleår	sigtsmæssig men bør måske gøres mere generel i forhold til inddragelse af Rådgivningen i sådanne tilfælde OK
9.15	PPR/MISI	§ 19	Foreslår "kan afgive" ændret til "afgiver"	Synes ikke umiddelbart hensigtsmæssig, da der vel kan være tilfælde, hvor afgivelse af vidnesbyrd og standpunktskarakterer stadig er ok. Foreslås drøftet.
9.16	PPR/MISI	§ 20, stk. 1, 1. pkt.	Foreslår tilføjet "i samarbejde med forældrene og de relevante samarbejdspartnere"	Forekommer umiddelbart hensigtsmæssig, men bør nok præcisere, i hvilket omfang inddragelse af forældre og andre skal ske, da "i samarbejde med" er meget bredt og diffust.
9.17	PPR/MISI	§ 20, stk. 1	Foreslår tilføjet at fravigelsen skal dokumenteres	Forekommer umiddelbart hensigtsmæssig, men om der bør henvises til §§ 14 og 15 bør overvejes nærmere. Ja, se tidligere bemærkninger om § 20.
9.18	PPR/MISI	Nyt kapitel 7	Foreslår kapitel om klageadgang	Der vil med fordel kunne indsættes en klageregel, der skal være overensstemmende med folkeskolelovens § 52, stk. 1. Afgørelser truffet af skolen vil kunne indbringes for kommunalbestyrelsen. Lovteknisk kan det forekomme unødvendigt, da det er med i folkeskoleloven.
10.1	Ukaliasaq Skolen	Bkg. som helhed	Tilfredshed med tilpasning til gældende lov ved at ophæve sontringen mellem almindelig og vidtgående specialundervisning	Intet
10.2	Ukaliasaq Skolen	§ 13	Rart som skoleleder at have kompetence til at iværksætte indsats, hvis en elev befinder sig i en særlig vanskelig situation	intet
10.3	Ukaliasaq Skolen	§§ 2, 3, 4, 6, 8-12, 14-23	Intet at bemærke	Intet
10.4	Ukaliasaq Skolen	§ 1	Meget tilfreds med omformuleringen	Intet

10.5	Ukaliusaq Skolen	§ 5	Der er meget få lærere, der er speciallæreruddannet, hvorfor vi finder det unødvendigt, at man specificerer, hvilken lærer som skal undervise	Kravet er fastsat i folkeskoleloven og kan derfor ikke fraviges
10.6	Ukaliusaq Skolen	§ 7	Glædeligt at der ikke længere er fokus eller begrænsning på max. Antal deltagere	intet
11.1	MIO	Bkg. som helhed	Der bør være en definition af, hvilke børn, som er indbefattet af loven, herunder hvilke funktionsvanskeligheder der henvises til	Det er fastsat i folkeskolelovens § 14, hvilke elever, der er omfattet: Til elever, hvis funktionsvanskeligheder er af en sådan art eller omfang, at deres behov for særlig støtte ikke kan dækkes inden for den almindelige undervisning, gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Dette er gentaget i bekendtgørelsen og vil ikke kunne konkretiseres yderligere.
11.2	MIO	Bkg. som helhed	Positivt at forslaget tager udgangspunkt i det enkelte barns behov, ved inddragelse af barnet i beslutningsprocesserne og at der fokuseres på en problematik frem for at se eleven som problemet. Forslaget mangler at konkretisere intentionerne i de enkelte paragraffer, således at lovgivningen giver specifikke krav om og anvisninger til, hvordan det enkelte barns behov sikres, hvordan det inddrages og får indflydelse samt hvordan børneprofessionelle konkret skal arbejde med problematikkerne. Særligt savner jeg, at inddragelse af barnets stemme konkretiseres i de enkelte paragraffer, så både metode og refleksioner over hvilken vægtning barnets synspunkter har i de enkelte beslutningsprocesser, står klart formuleret i lovgivningen.	Forslaget er affattet på en sådan måde, at skolelederen er forpligtet til at henvise til en vurdering i Rådgivningen, hvis eleven eller forældrene anmoder herom. Desuden er der i forslaget generelt fokus på inddragelse og orientering af forældre og elever. Kritikken synes således efter min vurdering at være uberettiget, men det kan måske præciseres i enkelte bestemmelser, hvordan eleven inddrages, eksempelvis i §§ 17-20. Med hensyn til spørgsmålet om vægtningen af barnets stemme kan vi overveje at skrive noget ind generelt om, at tiltag skal ske med afsæt i, hvad der bedst tjener barnets bedste/tarv.

11.3		§ 5	Formuleringen er uklar. Det bør præciseres, hvad der anerkendes som nødvendige kvalifikationer, hvordan disse erhverves, og hvem der vurderer det	Bestemmelsen er fastsat i folkeskoleloven og vil derfor skulle gengives i overensstemmelse hermed. Det er i henhold til den i folkeskoleloven fastlagte ansvarsfordeling kommunerne der vurderer, om læreren har de nødvendige kvalifikationer. Se i øvrigt bemærkningerne til pkt. 8.2
11.4		§ 5	Som det ser ud i dag, mangler vi uddannet personale indenfor specialområdet og med de kommunale besparelser synes det urealistisk, at kommunerne vil kunne stille det nødvendige uddannede personale til rådighed. Jeg ser derfor frem til en plan for, hvordan dette krav kan imødekommes.	Se bemærkningerne til pkt. 8.2
			Inddragelse af barnet bør tænkes mere konsistent ind i de enkelte paragraffer med konkrete anvisninger af, hvordan barnet kan og skal inddrages. Forslaget mangler at forholde sig til, hvilken vægtning barnets synspunkter har for proces og indhold, eksempelvis hvis der er modstrid imellem barnets og forældrenes eller myndigheders vurderinger af en given situation.	Se bemærkning til pkt. 11.2
11.5		§ 13	Finder det positivt, at forslaget giver mulighed for at iværksætte specialundervisning uden at afvente Rådgivningens vurdering, hvis eleven befinder sig i en særlig vanskelig situation	Intet
11.6		§ 1, stk. 2	Jeg vil her understrege vigtigheden af, at skole og Rådgivning tager udgangspunkt i barnets bedste og ikke i om skolen kan rumme barnet. I øvrigt finder jeg dette punkt problematisk, idet det ikke for-	Enig, men det kan være et resourcespørgsmål. Vi må dog nok lige vurdere formuleringen på ny, da den synes alene at forholde sig til tilbud om ophold på elevhjem, kollegier eller særligt indrettede kostskoler. Det kan også være relevant blot at hen-

			holder sig til barnets inddragelse og barnets trivsel. Hvordan sikres barnets tarv eksempelvis, hvis barnet ikke ønsker at flytte væk fra familie og lokalmiljø.	vise til en anden skole i kommunen? Der er tale om et tilbud, som forældrene kan sige nej til. Barnet bør naturligvis inddrages i denne beslutning. Indskrivelse af barnets bedste interesse i § 4, stk. 1 vil også have virkning i forhold til § 1, stk. 2
11.7		§ 10, stk. 2 og § 15	Det bør være muligt at lave en indstilling til vurdering i Rådgivningen uden forældresamtale, idet der i praksis ikke altid er overensstemmelse mellem børn og forældres interesse. Ligeledes bør der være mulighed for at forældre og elev kan lave en indstilling uden om skolen i de tilfælde, hvor skolen ikke ser behovet.	Ja, enig i første del. Uenig i det andet, idet det allerede er indarbejdet i forslaget, at skolelederen skal foretage henvisning når der kommer anmodning herom fra forældre og elev. Det er vigtigt at det går gennem skolen, så skolen er informeret.
11.8		§ 17	I forslaget præciseres det, at beslutninger vedr. specialundervisning træffes inden for rammer udstukket af kommunalbestyrelsen. Jeg finder det vigtigt at understrege, at der for at sikre barnets bedste altid bør tages udgangspunkt i barnets behov og ikke økonomiske hensyn.	I folkeskolelovens § 43, stk. 2 er det fastsat: Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende: 1) Bevillinger til skolevæsenet og økonomiske rammer for de enkelte skoler. 3) Skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til trin, klasser, specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter § 15 og udbud af pædagogisk tilrettelagte frivillige aktiviteter efter § 10, stk. 7. Beslutningen træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne. 4) Rammer for: c) specialundervisningen mv. Det er således legitimt, at beslutningen sker med iagttagelse

				af de rammer kommunalbestyrelsen har fastlagt.
11.9		§ 21	Elevens nuværende og kommende skole bør gå i dialog omkring barnets særlige behov allerede inden flytningen, således den nye skole er parat med de nødvendige specialtilbud, når eleven starter, samt at der allerede inden er foregået en samtale mellem skole, elev og forældre.	Lyder fornuftigt. Vi må forsøge at indarbejde dette.
11.10		§ 20	Jeg stiller mig undrende overfor muligheden for, at skolelederen kan fravige skolelovgivningen. Der synes ikke at være noget argument for denne paragraf, som giver skolelederen den fulde bemyndigelse til at fravige lovgivningen, uden at dette sker i samråd med elev og forældre og til barnets bedste.	Bestemmelsen er tiltænkt som en støtte for de iværksatte tiltag, men dette bør nok præciseres, og det forekommer også hensigtsmæssigt at indskrive forudsætninger om inddragelse af forældre og elev og hensynet til barnets bedste.
12	Mælkebøtten	Bkg. som helhed	Udtrykker tilfredshed med forslaget Ønsker sig optaget på vor høringsliste	Vi vil sørge for, at de kommer på høringslisten
13	Institut for Menneskerettigheder	Bkg. som helhed	Ingen bemærkninger	Intet
14	GA	Bkg. som helhed	Ingen bemærkninger	Intet
15.1	IMAK	§ 3	Bør tilføjes "kommunikative"	Se bemærkning til pkt. 8.5 Imødekommet
15.2		§ 6	Anbefale, at § 6, stk. 3 rykkes op som stk. 1 og at der oprettes et punkt 8 som bør formuleres således: Individuel undervisning i alle elevens timer, når elevens behov tilskriver dette eller særlige omstændigheder gør sig gældende. Der er på flere skoler elever, hvis funktionsvanskeligheder er af en sådan art, at eleven aldrig vil kunne inkluderes i en almindelig klasse eller en spe-	Jeg forstår bekymringen men er bange for, at det hurtigt vil kunne udvikle sig til normalen, hvis stykke 3 rykkes frem. Foreslår, at de omstændigheder, der er skrevet ind i IMAKs forslag indarbejdes i § 6, stk. 3

			cialklasse. Forslagets stk. 3 giver denne mulighed, men bestyrelsen frygter, at når bestemmelsen ikke fremgår sammen med de øvrige muligheder, vil den ikke blive anvendt i nødvendigt omfang.	
15.3		§ 7, stk. 2	Bør omformuleres, da det jo ikke er forældrenes lærere, der skal inddrages.	Enig. Imødekommes
15.4		§ 13	Tilfredshed med bestemmelsen	Ingen
15.5		§ 21	IMAKs bestyrelse finder, at bestemmelsen er til gavn for såvel elev som den modtagende skole, men bestyrelsen mener, at det er nødvendigt af hensyn til skolens leder og læreres retssikkerhed at få undersøgt grundigt, om den er i strid med sagsbehandlingslovens bestemmelse om videregivelse af oplysninger til anden forvaltningsenhed.	Departementet blev som anført i IMAKs høringssvar konsulteret under høringen om dette spørgsmål og meddelte, at bestemmelsen er hjemlet i § 15, stk. 3 i folkeskoleloven. Dette fastholdes.
16.1	Ilinniarfissuaq	§§ 2, 3, stk. 2, 7, stk. 3, 14 og 19	tilfredshed	ingen
16.2	Ilinniarfissuaq	§ 4	Uklart, hvad der menes med psykologisk-pædagogisk rådgivning (Rådgivningen)	Forstår jeg ikke. Giver ikke anledning til ændringer
16.3	Ilinniarfissuaq	§ 5	Det er problematisk, at man anvender en forældet betegnelse "speciallæreruddannelse". Kunne evt. erstattes med lærere med linjefag i specialpædagogik eller anden kvalificerende uddannelse	Denne bemærkning havde været fin at få i høringssvar til folkeskoleloven, da det så kunne være rettet der. Nu er vi nødsaget til at bruge samme formulering som i folkeskoleloven.
16.4	Ilinniarfissuaq	§ 6	I kraft af at den almindelige og den vidtgående specialundervisning nu er samlet under ét, er det uklart, hvorvidt alle de nævnte former kræver en pædagogisk/psykologisk vurdering hos PPR	Dette er ikke uklart, at det fremgår af procedurebeskrivelserne, at der altid, med undtagelse af § 13-tilfældene, skal ske indstilling til Rådgivning, som skal afgive udtalelse, inden tiltag kan iværksættes.
16.5	Ilinniarfissuaq	§ 7	Det forekommer uklart, når der i de efterfølgende paragraffer veksles mellem "eleven"/ "forholdet" eller en "problematik"	Se bemærkninger til pkt. 6.3

16.6	Ilinniarfissuaq	§ 7, stk. 2	Formuleringen bør laves om, da man kommer til at tro, at det er forældrenes lærere	Se bemærkninger til pkt. 15.3
16.7	Ilinniarfissuaq	§ 10	Det synes ikke realistisk med disse krav, når det drejer sig om en sag, hvor flere elever er en del af problemstillingen Det synes mere logisk, hvis en indstilling med de til § 7 supplerende krav, som er beskrevet i § 10, kun gælder enkelt-individer. Når det drejer sig om problemstillinger, der i udgangspunktet er bredere og indeholder flere individer, bør det være muligt at PPR kommer ind i billedet på baggrund af de krav, der opstilles i § 7, uden at det kræver formel forældremyndighedsaccept. Måske kunne man benytte to forskellige typer af indstillinger, hvor den sidstnævnte naturligvis ikke giver myndigheden ret til at registrere oplysninger om enkelte børn.	Forstår bekymringen. Men vi fastholder, at der alene skal bruges én indstilling.
17	Specialundervisningslærerne i Qeqertarsuaq	Bkg. som helhed	Specialundervisningselever kan ikke koncentrere sig blandt for mange elever og fordi de har særlige menneskelige behov En normalklasse vil blive påvirket af at få specialundervisningselever i klassen Elever i normalklassen vil ikke kunne opnå læringsmålene og risikerer at følge specialundervisningseleverne Lærernes engagement vil dale, hvis der kommer flere elever med særlige behov i klassen – hvilket er usundt for alle Ud fra disse betragtninger vil lærerne på det kraftigste hen-	Synes ikke at have forholdt sig til den virkelighed, der allerede gælder i dag. Synet på undervisningen af elever med specialundervisningsbehov og disses inklusion i normalklassen er meget bekymrende og bør adresseres til de relevante skolemyndigheder i kommunen.

			stille til, at forslaget vil blive forkastet og er slet ikke enig i forslaget.	
--	--	--	---	--

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Claus Kleemann
Toqq/direkte 347740
ckl@nanoq.gl